GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECŢIEI SOCIALE ŞI PERSOANELOR VÂRSTNICE

Programarea FSE 2014-2020

ANTREPRENORIATUL ŞI ECONOMIA SOCIALĂ

Olivia RUSANDU, manager public - DGAS, Coordonator tehnic GLT AES

I. Analiza macro-economică specifică domeniului şi indicatori relevanţi

- **numărul salariaţilor** a scăzut cu >15%, mai ales în industriile producătoare, în construcţii, comerţul cu amănuntul şi transport, între trim.III 2008 şi trim.I 2011
- **şomajul tinerilor** (15-24 ani) **a crescut de la 18,6% în 2008 la 23,9% în 2012**,
- **oportunităţile de angajare pentru tineri şi persoane >45 ani sunt limitate,** în zonele rurale şi în oraşele mici,
- în 2008, RO avea **cea mai mare rată a sărăciei persoanelor încadrate în muncă din Europa**:17% din populaţia angajată era sub pragul riscului de sărăcie
- sărăcia persoanelor angajate este strâns legată de **volumul de muncă al membrilor gospodăriei şi de numărul de copii**
- **ES** oferă soluţii cererii de servicii neacoperite de sectorul privat /public.
- **numărul mediu de salariaţi:** 5 /asociaţie, 20 /cooperativă şi 21 / CAR
- în 2009, ES din RO număra aprox.70.000 de organizaţii înregistrate, din care 25.744 au fost identificate ca fiind organizaţii active, cu >163.000 salariaţi = 3,3 % din populaţia salariată (*Atlasului economiei sociale -2011*),

II. Instituţiile economiei sociale din România

- **Instituţiile ES din RO** activează preponderent în următoarele sectoare:
- activităţi de spectacole şi culturale (21,8%),
- alte servicii (17,3%),
- sănătate (10,4%),
- învăţământ (6,3%)
- intermedieri financiare şi asigurări (4,3%).
- **Cooperativele** - predominante în industria prelucrătoare, comerţ, agricultură sau intermedieri financiare,
- CAR-urile se regăsesc în domeniul intermedierilor financiare şi sănătate.
- **Numărul de locuri de muncă din ES** are un trend descendent datorită scăderii locurilor de muncă din cooperative cu 37,5% în perioada 2000-2009

Figura 1 Instituţii ale economiei sociale în 2009 (Număr)

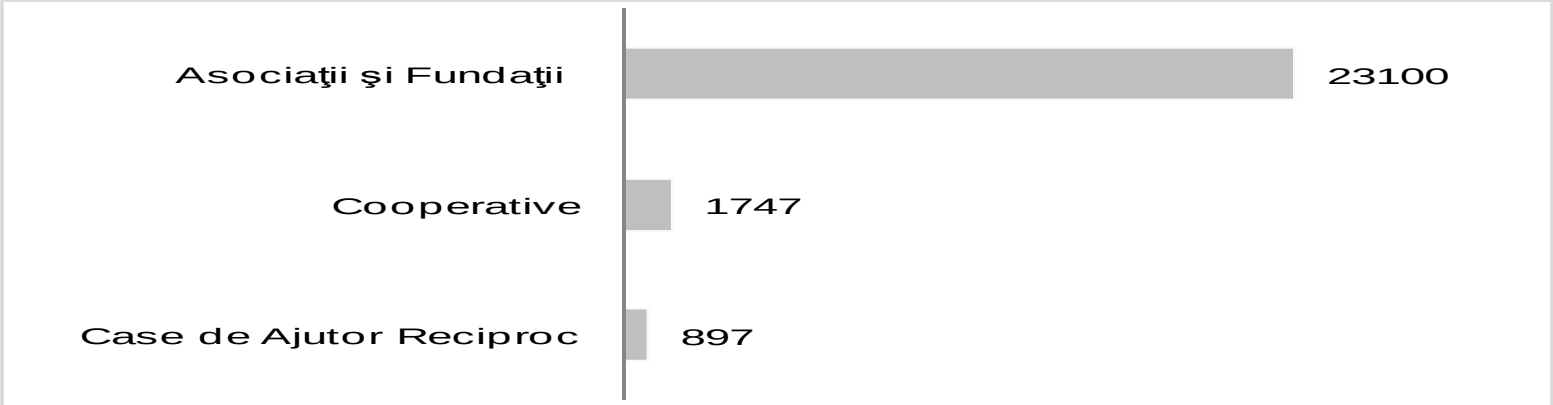

III. Analiza situaţiei economiei sociale din perspectiva fondurilor europene

Principalele *obiective operaţionale* ale economiei sociale conform POSDRU

- **dezvoltarea structurilor ES** – dezvoltarea şi promovarea unor activităţi şi servicii generatoare de profit pentru a ajuta persoanele excluse social sau cele expuse riscului de excluziune socială să se (re)integreze pe piaţa muncii, în ÎES şi/sau în economia formală;
- **promovarea ES** (cooperative, ÎES, fundaţii, asociaţii, organizaţii de voluntariat şi alte organizaţii non-profit) ca instrument flexibil şi durabil pentru dezvoltarea economică şi crearea de locuri de muncă;
- **consolidarea capacităţilor, competenţelor, cunoştinţelor** şi stimei de sine pentru grupurile vulnerabile prin înfiinţarea parteneriatelor public/private în domeniul ES;
- **consolidarea capacităţii operatorilor din ES**, precum şi încurajarea cooperării între organizaţii.

IV. Analiza SWOT

pentru prioritizarea intervenţiilor

(S) Puncte tari

- **potenţial de creştere** al sectorului ES;
- **numărul mare de posibili beneficiari**;
- **reducerea costurilor, dezvoltarea în comun a producţiei**;
- **sursă de venit sigură, regulată** pentru producătorii şi lucrătorii din domeniu;
- **puterea de negociere mai mare** asupra preţului produselor sau forţei de muncă;
- **investiţie iniţială plătită în proiect** cu finanţare nerambursabilă;
- **istoricul şi metoda de educaţie pentru muncă**/ de susţinere în câmpul muncii în relaţia cu beneficiarii;
- **training** în domeniul antreprenoriatului social.

(W) Puncte slabe/ Vulnerabilităţi

- **cunoaşterea insuficientă a conceptu**lui de ES;
- **cunoaşterea insuficientă a avantajelor** cooperativei ca formă de asociere;
- **lipsă de experienţă** în afaceri;
- **capacitate redusă de asumare** responsabilitate şi risc;
- **capacitate comerciala redusă**;
- **competenţe tehnice şi economice puţine**;
- **nivel redus al capacităţii de producţie**;
- **nu sunt diversificate** serviciile/ activităţile întreprinderii sociale.

IV. Analiza SWOT

pentru prioritizarea intervenţiilor

(O) Oportunităţi

- **exemple de bune practici** care pot fi transferate din ţările europene;
- **noi perspective pentru producătorul / lucrătorul** care poate adopta noi tehnologii pentru a trece de la practici tradiţionale la productive;
- **posibilităţi de parteneriate**;
- **potenţial de creştere, vizibilitate, interes şi sensibilitate** în ţară pentru ES;
- **externalizarea** de servicii;
- **linii noi de finanţare**;
- **idei de servicii noi**, de dezvoltat (spaţii verzi, curăţenie)
- **implicare voluntari**;
- **participare la licitaţii** publice - pentru externalizare

(T) Ameninţări

- **legislaţie insuficient definită**;
- **criza economică** globală;
- **riscul de:**
- **a avea un număr mare de intermediari** în lanţul de distribuţie;
- **a nu putea desface** produsele;
- **a nu avea clienţi**;
- **a nu putea stabili preţurile** în relaţie cu cumpărătorii;
- **risc economic** pentru întreprindere
- **ne-sustenabilitate,** în absenţa unor linii de finanţare;
- capacitatea beneficiarilor de a face faţă la activitatea propusă.

V. Probleme cheie identificate

- **Absenţa acţiunilor de promovare** a parteneriatelor între persoane pentru a forma ÎES, în special cooperative;
- **Proceduri administrative greoaie**;
- **Experienţa redusă** în dezvoltarea afacerii şi mecanismele de business;
- **Sursele de finanţare** pentru organizaţiile ES sunt **limitate**;
- Majoritatea proiectelor de ES, în prezent, sunt **lipsite de sustenabilitate**;
- Actorii ES **nu au acces la instrumente de creditare** specializate;
- **Serviciilor suport** de consultanţă şi formare insuficiente;
- **Dificultăţi în a accesa pieţe** din cauza dimensiunilor mici, a concurenţei exercitate de piaţa neagră, a lipsei de expertiză şi a resurselor de marketing şi promovare;
- **Inexistenţa unei pieţe reale de servicii** în care autorităţile publice locale să cumpere servicii de la furnizorii privaţi, actori ai ES;
- **Lipsa unor reţele** sau acoperirea geografică limitată a reţelelor existente

VI. OBIECTIVUL TEMATIC 9
„Promovarea incluziunii sociale şi combaterea sărăciei”,

Priorităţi preliminare de finanţare:

9.1. Dezvoltarea sistemului de asistenţă socială,

9.2. Integrarea persoanelor, grupurilor şi a comunităţilor vulnerabile, inclusiv a persoanelor de etnie romă,

9.3. Sprijinirea economiei sociale şi a întreprinderilor sociale, prin:

• Dezvoltarea sectoarelor economiei sociale şi al antreprenoriatului social în scopul facilitării accesului şi a participării pe piaţa muncii a persoanelor aparţinând grupurilor vulnerabile;

• Sprijinirea întreprinderilor sociale şi a activităţilor din economia socială şi asigurarea sustenabilităţii întreprinderilor sociale;

• Sprijinirea programelor de educaţie şi formare profesională în vederea promovării antreprenoriatul social, încurajând transferul de bune practici, metode şi know-how în domeniul economiei sociale şi al incluziunii sociale;

• Susţinerea responsabilităţii sociale a întreprinderilor şi dezvoltarea serviciilor dedicate din interiorul lor (centrele de îngrijire pe timpul zilei pentru copiii angajaţilor, grădiniţe şi centre de îngrijire pentru persoane vârstnice).

VĂ MULȚUMESC
PENTRU ATENȚIE!